

Planerings- direktiv 2025-2027

Kommunstyrelsen 2024-04-24, § 77

Innehåll

Inledning	3
Majoritetens utgångspunkter	3
Kommunens styrmodell och planeringsprocess.....	3
Ekonomiska ramar	5
Finansiering	5
Kompensation för kostnadsökningar.....	5
Ramförändringar.....	8
Preliminär övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2027	9
Preliminär resultaträkning 2023-2027.....	10
Preliminär bedömning av finansiella mål	10
Avsatta medel.....	11
Underlag från nämnder och bolag	13
Översyn av fördelningen av resultatmål	13
Översyn av indikatorer	13
Volymutveckling	13
Investerings- och exploateringsbehov	13
Revidering av taxor och avgifter	14
Behov av nya upphandlingar	14
Särskilda beredningsuppdrag.....	14
Förutsättningar inför planperioden 2025-2027	15
Samhällsekonomiska förutsättningar	15
Befolkningsutveckling.....	16
Ekonomisk ställning och finansiella förutsättningar.....	17
Osäkerhetsfaktorer.....	18
Bilagor	19
Bilaga 1: Ekonomi- och upphandlingsavdelningens förteckning över genomförda ramjusteringar under beredningsprocessen.....	19
Bilaga 2: Plan för investeringar 2025-2028	23
Bilaga 3: Plan för exploateringar 2025-2028.....	27
Bilaga 4: Plan för externa fastighetsinvesteringar 2025-2028.....	28

Inledning

Planeringsdirektivet innehåller anvisningar till nämnder och bolag för planeringsarbetet inför planperioden 2025-2027. I planeringsdirektivet anges även vilka drifts- och investeringsramar som nämnderna ska utgå från i sin beredning av underlag för kommunens övergripande plan med budget.

Majoritetens utgångspunkter

Osäkerhet kring flera centrala ekonomiska faktorer präglar planeringsförutsättningarna för 2025 och framåt. Lågkonjunktur råder och majoritetens utgångspunkt i planeringsarbetet inför 2025-2027 är att hantera förutsättningarna på ett ansvarsfullt sätt. Återhållsamhet är fortsatt viktigt, särskilt när det gäller investeringsnivåerna. Samtidigt ser vi en tydlig ljusning. Inflationen och räntorna väntas gå ner och kommunen får kraftigt minskade kostnader för pensioner. Därmed kan vi återigen budgetera för årliga resultat i närheten av den nivå som vi behöver ligga på för att nå kommunens och koncernens finansiella mål. Det prognosticerade underskottet 2024 innebär dock att det finansiella målet, som beräknas som ett genomsnitt för en femårsperiod, ändå inte ser ut att nås under planperioden.

Det finns också en stor osäkerhet kring hur arbetsmarknaden utvecklas under 2024 och 2025, om varslen och konkurserna kommer att fortsätta öka i Sverige, och hur det i så fall kommer att påverka skatteintäkterna å ena sidan och arbetslösheten och i förlängningen de kommunala kostnaderna å andra sidan.

Även befolkningsutvecklingen är oroande och påverkar ekonomin. Vi behöver intensifiera insatserna för att vända utvecklingen och nå ett starkt flyttnetto. Den demografiska utvecklingen påverkar ramarna för bildningsnämnden och service- och tekniknämnden kraftigt genom kommunens resursfördelningsmodell. Att hantera detta blir en utmaning i det kommande budgetarbetet och under kommande år, där vi måste agera klokt utifrån ett längre perspektiv och inte genomföra alltför drastiska åtgärder, som gör det kostsamt och besvärligt i ett läge där befolkningsutvecklingen vänder.

Kommunens ekonomi påverkas också av regeringens fördelning av generella och riktade statsbidrag till välfärden.

Majoriteten har baserat sitt arbete med planeringsdirektivet på tjänstemannaunderlaget från mars, med intentionen att avvakta med eventuella ytterligare justeringar av nämndernas ramar tills den övergripande budgeten presenteras i höst. Driftbudgeten i planeringsdirektivet kommer att uppdateras med ny skatteprognos i slutet av april 2024.

Kommunens styrmodell och planeringsprocess

Kommunens styrsystem utgör ett ramverk för kommunens planerings- och uppföljningsarbete och beskriver processer och verktyg för styrningen. Styrsystemet innefattar hela kommunkoncernen, det vill säga både nämnder och styrelser i kommunens bolag och kommunalförbund. Kommunens långsiktiga planering ska enligt styrsystemet styras av kommunens vision och den kommunplan som ligger till grund för planeringen för alla år under mandatperioden.

Enligt kommunens styrsystem inleds den årliga övergripande planeringsprocessen med att kommunstyrelsen fastställer ett planeringsdirektiv. I februari och mars tas ett tjänstemannaunderlag fram som underlag för den politiska beredningen av planeringsdirektivet, som fastställs på kommunstyrelsens sammanträde i april. Planeringsdirektivet anger uppdrag och anvisningar samt vilka ekonomiska ramar som nämnderna ska utgå från i sin beredning av underlag till kommunens övergripande plan

med budget. Nämndernas budgetunderlag behandlas på nämndsammanträdena i juni och sammanställs och skickas därefter ut till kommunstyrelsen i augusti.

Nytt för 2025 är att budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen. Det innebär att KFAB, KVAAB och VSR behöver lämna underlag för detta senast i augusti.

Under september-oktober bereds kommunens övergripande plan med budget. Inför den politiska beredningen sammanställs ett uppdaterat och kompletterat tjänstemannaunderlag till kommunstyrelsen. Den övergripande planen med budget behandlas i kommunstyrelsen i oktober och fastställs av kommunfullmäktige i november. I den övergripande planen anges de ekonomiska ramarna för nämnder, bolag och kommunalförbund för det kommande året, med en plan för de två följande åren. Även den ekonomiska ersättningen avseende kommunens verksamhetsfastigheter fastställs i samband med budgeten. Kommunfullmäktige kan också ge särskilda uppdrag till nämnder och bolag i samband med övergripande plan med budget.

Efter att den övergripande planen med budget har fastställts av kommunfullmäktige ska nämnder och bolag fastställa nämndens/bolagets plan med budget senast i december.

Tidsplan för planeringsarbetet inför planperioden 2025-2027

26 februari: SKR publicerar skatteunderlagsprognos.

28 mars: Tjänstemannaunderlag för planeringsdirektiv 2025-2027 skickas till kommunstyrelsen.

15 april: Regeringen presenterar vårpropositionen.

24 april: Kommunstyrelsen beslutar om planeringsdirektiv för 2025-2027.

24 april: Ny pensionsprognos från KPA.

26 april: SKR publicerar skatteunderlagsprognos.

28 maj: Gemensam budgetdag med fokus på nämndernas budgetunderlag.

11 juni: SCB publicerar ny befolkningsframskrivning för kommunen.

Juni: Nämnderna tar beslut om underlag för övergripande plan med budget 2025-2027.

Augusti: Ekonomiavdelningen sammanställer nämndernas och bolagens budgetunderlag som skickas till kommunstyrelsen.

Augusti: Återrapportering av uppdraget att ta fram förslag till ändringar i resursfördelningsmodellen.

29 augusti (prel): SKR publicerar skatteunderlagsprognos.

20 september: Regeringen presenterar budgetpropositionen.

3 oktober: SKR publicerar ny skatteunderlagsprognos.

4 oktober: Tjänstemannaunderlag för övergripande plan med budget skickas till kommunstyrelsen.

30 oktober: Kommunstyrelsen behandlar övergripande plan med budget 2025-2027.

25 november: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande plan med budget 2025-2027.

December: Nämnderna fastställer nämndens plan med budget 2025.

Ekonomiska ramar

Planeringsdirektivet innehåller en preliminär övergripande driftbudget för 2025 med plan 2026-2027. Utgångspunkten för driftbudgeten är flerårsplanen 2025-2026 som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2023. I planeringsdirektivet har driftbudgeten uppdaterats med tekniska justeringar, ny skatteunderlagsprognos samt justeringar under majoritetsberedningen. I bilaga 1 förklaras de ändringar som skett i ramarna.

Finansiering

Finansieringen av kommunens verksamhet sker främst genom skatteintäkter och utjämning, fastighetsavgift, statsbidrag samt avgifter som invånare betalar för äldreomsorg, barnomsorg, med mera.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Vid beräkning av skatteintäkter och utjämning används den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR från februari 2024. I beräkningarna har endast kända förändringar av generella statsbidrag beaktats. Riktade statsbidrag har ej beaktats.

I planeringsdirektivet baseras beräkningen av skatteintäkter och utjämning på ett antagande om att kommunens invånarantal kommer uppgå till 34 300 invånare per 1 november 2024, 34 400 invånare per 1 november 2025 och 34 500 invånare per 1 november 2026.

Borgensavgifter

Kommunen lämnar borgen till sina bolag enligt fastställda principer. Genom ett kommunalt borgensåtagande kan bolagen ta upp lån till en lägre ränta. För att möta kraven på marknadsmässighet beräknas borgensavgiften utifrån den så kallade marginalmetoden och grundar sig på uppgifter från senast fastställd årsredovisning för bolagen.

Borgensavgiften 2024 uppgår för KFAB till 0,35 procent, för KIAB till 0,33 procent och för KVAAB till 0,45 procent av det utstående borgensbeloppet. Kommunens budgeterade intäkt för utställd borgen uppgår till 10,2 mnkr 2024. I budgetramarna för 2025 och 2026 ligger beloppet på samma nivå som för 2024. Avgiften fastställs dock årsvis och kommer att justeras inför aktuellt år.

Kompensation för kostnadsökningar

Demografi

Kommunen använder sig av en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till volymförändringar inom förskola, grundskola, gymnasieskola samt äldreomsorg. Modellen bygger på en beräknad kostnad per individ i de olika verksamheterna och ska hantera volymförändringar mellan åren. I tabellen nedan framgår prognosticerade volymförändringar inom förskola, skola och äldreomsorg. Beräkningen utgår från övergripande plan med budget 2024-2026, med justering från bildningsförvaltningen av antalet barn i förskolan och skolan utifrån kända förhållanden i mars 2024. I jämförelse med prognosen i övergripande plan med budget 2024-2026 har prognosen för 2025 justerats ner med 14 barn i förskolan och 27 elever i grundskolan.

Resursfördelningsmodellen mellan kommunfullmäktige och bildningsnämnden bygger på samma princip som används gentemot de fristående verksamheterna. Det totala bidraget per barn/elev inom förskolan och grundskolan har delats upp i en grund och ett tilläggsbidrag, som efter bedömning av elevhälsan fördelas till barn i behov av särskilt stöd samt en del för modersmålsundervisning. Gällande bidraget inom gymnasieskolan används ett viktat snittpris mellan kommunens gymnasieprogram och köpta platser.

Resursfördelningsmodellen mellan kommunfullmäktige och vård- och omsorgsnämnden baseras på underlag från den kommunala kostnadsutjämningsmodellen.

I och med att interndebiteringen har tagits bort gällande måltider, förskolestäd och vaktmästeri justeras även service- och tekniknämndens ramar utifrån resursfördelningsmodellen från och med 2024.

Kategori	Budget 2024	Prognos 2025	Effekt (tkr)	Prognos 2026	Prognos 2027
Förskola inkl. pedagogisk omsorg	1 642	1 528	-13 161	1 420	1 356
Fritidshem	1 552	1 593	705	1 577	1 514
Förskoleklass	428	417	-790	405	356
Grundskola 1-6	2 557	2 554	-243	2 549	2 543
Grundskola 7-9	1 220	1 216	-404	1 242	1 262
Grundskola	4 205	4 187	-1 438	4 196	4 161
Gymnasieskola*	1 276	1 272	-507	1 254	1 224
Skola	7 124	6 988	-14 400	6 871	6 741
<i>varav STN</i>			-1 722	0	0
65-79 år	5 899	5 844	-1 268	5 810	5 796
80-89 år	2 034	2 161	16 566	2 269	2 378
90-w år	430	423	-2 269	428	426
Äldreomsorg	8 363	8 428	13 028	8 507	8 599
<i>varav STN</i>			0		
TOTALT	15 486	15 416	-1 372	15 378	15 340

* Beräknat antal elever som går på gymnasiet.

Effekterna av resursfördelningsmodellen 2024 uppgår till -12,7 mnkr för bildningsnämnden, +13,0 mnkr för vård- och omsorgsnämnden -1,7 mnkr för service- och tekniknämnden och är fördelade i nämndernas ramar. Att resursfördelningen är negativ för bildningsnämnden och service- och tekniknämnden beror på låga födelsetal, vilket får effekt på resurstilldelningen avseende förskolan. En större utflyttning än inflyttning till kommunen påverkar också barn- och elevantalet.

I övergripande plan med budget 2023-2025 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till en resursfördelningsmodell gällande LSS. Ett förslag till modell togs fram under 2023 men har ännu inte tillämpats. I övergripande plan med budget 2024-2026 fick kommunstyrelsen även i uppdrag att ta fram förslag till resursfördelningsmodeller gällande äldreomsorg och vuxenutbildning. Uppdraget ska redovisas i augusti 2024. I planeringsdirektivet har inga förändringar i resursfördelningsmodellen beaktats. I samband med höstens beredning av övergripande plan med budget 2025-2027 kommer ställning tas till samtliga uppdrag gällande resursfördelningsmodellen.

Personal

I övergripande plan med budget 2024-2026 avsattes medel för löneökningar om 3,3 procent för varje år inom planperioden, det vill säga 2024, 2025 och 2026. Beräkningarna utgick från en löneökning om 4,1 procent 2023.

I planeringsdirektivet 2025-2027 avsätts medel för löneökningar med utgångspunkt från SKR:s prognos i februari 2024 avseende årlig procentuell förändring av arbetskraftskostnader för 2025-2027. Det innebär en löneuppräknings på 3,5 procent 2025, 3,3 procent 2026 och 3,3 procent 2027. Beräkningarna utgår från en löneökning om 3,3 procent 2024, det vill säga budgeterad nivå. Medlen är inte utfördelade i nämndernas ramar.

Inför beredningen av övergripande plan med budget 2025-2027 kommer personalutskottet i augusti lämna förslag till eventuella löneprioriteringar 2025. Det kommer också komma uppdaterade prognoser från SKR. Nivån för löneuppräkningsarna kan därför komma att justeras i samband med höstens budgetberedning.

Det sammantagna PO-pålägget består av de lagstadgade arbetsgivaravgifterna samt avtalsförsäkring och ett pålägg avseende pensioner. PO-pålägget är en procentsats på lönesumman och justeras varje år utifrån aktuella förutsättningar och uppgifterna kommer från SKR. I och med de stora pensionskostnadsökningarna 2023 och 2024 har PO-pålägget justerats upp de senaste åren. I planeringsdirektivet är PO-pålägg beräknat på samma nivå som 2024 men det kommer troligtvis justeras ner i den

slutgiltiga budgeten då kostnaderna för pensioner minskar 2025. Detta kommer att påverka nämndernas och finansens ramar men den totala budgetramen för kommunen påverkas inte.

Pensioner

I planeringsdirektivet utgår pensionskostnaderna från KPA:s pensionsprognos i april 2024.

Pensionskostnaderna beräknas enligt prognosen minska med 89,5 mnkr i jämförelse med budget 2024. 2023 ökade budgeten för pensioner med 77,5 mnkr i jämförelse mot 2022 och 2024 ökade den med ytterligare 62,6 mnkr. Den kraftiga ökningen berodde dels på ett nytt pensionsavtal 2023 som ger högre avgiftsnivåer för kommunen men framför allt på en högre inflation. Pensionskostnaderna bygger på ett prisbasbelopp som beräknas utifrån KPI som sätts sommaren året innan. Då inflationen beräknas bli betydligt lägre sommaren 2024 än året innan innebär det en kraftig kostnadsminskning 2025. Kostnaden ligger dock på en betydligt högre nivå än 2022, vilket förklaras av effekter av det nya avtalet. Prognosen för 2026 bygger på ännu lägre inflation 2025, vilket minskar kostnaden med ytterligare 20,3 mnkr för att sedan öka med 14,3 mnkr 2027.

Lokaler

Medel för hyreskostnadsökningar som är hänförliga till investeringar i KFAB:s och KIAB:s lokaler som sedan tidigare är beslutade eller som ingår i fastighetsinvesteringsbudgeten för 2024 är inräknade i planeringsdirektivets driftsbudget. Medel finns även avsatta för lokalkostnadsökningar för verksamhetslokaler som inte ägs av KFAB och KIAB. Medel för lokalkostnadsökningar har i planeringsdirektivets driftsbudget inte fördelats ut på nämnderna, det sker först i samband med beredningen av övergripande plan med budget.

Redovisningsregler som innebär att lokalhyror ska redovisas som finansiell leasing påverkar kostnaderna. Uppskattad merkostnad för 2025 är 14,6 mnkr och specificeras genom en egen rad i driftsbudgeten.

En fastighetsutredning pågår och PWC har nyligen levererat en slutrapport gällande uppdraget att ta fram en nulägesanalys av kommunens organisering av verksamhetslokaler samt beskriva effekter av olika organisationsformer. Slutrapporten kommer behandlas som ett separat ärende till kommunstyrelsen. Ett fortsatt utredningsarbete kommer behövas både inom kommunen och KFAB, som kan komma att påverka budget för kommande år.

Kollektivtrafik och skolskjutsar

Planeringsdirektivets driftbudget är uppdaterad med de senaste uppgifterna, från samhällsbyggnadsförvaltningen, avseende kollektivtrafik och skolskjutsar.

I övergripande plan med budget 2024-2026 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda färdtjänstens organisatoriska placering. Uppdraget återrapporterades i mars 2024 (KS 2024-3-27, § 55). Intentionen är att flytta hanteringen av färd- och riksfärdtjänst från vård- och omsorgsnämnden till kommunstyrelsen/samhällsbyggnadsförvaltningen. Detta har dock inte beaktats i planeringsdirektivets driftsbudget. Beslut om flytt av budgetmedel tas i samband med övergripande plan med budget 2025-2027.

Drifts- och avskrivningskostnader till följd av investeringar

I planeringsdirektivet beaktas avskrivningskostnader och driftkonsekvenser av investeringar och exploateringar utifrån tidigare fattade beslut i övergripande plan med budget. Avskrivningsnivåerna beräknas efter tidigare års investeringar och 2024 års investeringar som ännu inte är genomförda samt planerade investeringar 2025-2027. 2024 års nivå beräknas utifrån beslutad budget för 2024 samt överflyttade investeringsmedel från 2023.

Övriga pris- och kostnadsförändringar

I planeringsdirektivets driftsbudget finns inga medel avsatta till generella pris- eller kostnadsökningar från 2025 och framåt. Eventuella pris- och kostnadsökningar ska hanteras av nämnderna inom ram genom effektiviseringar.

Ramförändringar

I planeringsdirektivet anges vilka ekonomiska ramar som nämnderna ska utgå från i sin beredning av underlag för kommunens övergripande plan med budget. Dessa framgår av den preliminära övergripande driftbudgeten nedan. Utgångspunkten är flerårsplanen 2025-2026 som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2023. Driftsbudgeten har därefter uppdaterats med tekniska justeringar, ny skatteunderlagsprognos samt justeringar under majoritetsberedningen. I bilaga 1 finns förklaringar till de ändringar som skett i nämndernas ramar.

Under majoritetsberedningen av planeringsdirektivet har följande ramjusteringar gjorts:

- Kommunstyrelsen
 - Ramförstärkning för ökade licenskostnader och nytt IT-avtal: 2,65 mnkr
- VSR
 - Ramförstärkning utifrån medlemssamråd april 2024: 1,5 mnkr

Planer finns att inför 2025 flytta ansvar och budget för ett par verksamheter. Detta har inte beaktats i planeringsdirektivets driftsbudget. Beslut om ramjusteringar mellan nämnder kommer tas i samband med övergripande plan med budget 2025-2027. De planerade förändringarna gäller:

- Flytt av ansvar och budget för färd- och riksfärdtjänst från vård- och omsorgsnämnden till kommunstyrelsen/samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Flytt av ansvar och budget för ungdomsmottagningen från socialnämnden till bildningsnämnden.

I tidigare års övergripande planer med budget har beslut fattats om tillfälliga ramjusteringar för flera nämnder (se även bilaga 1). Utgångspunkten i planeringsdirektivet är att dessa tillfälliga justeringar tas bort det år som de enligt beslutet löper ut:

- Övergripande politisk ledning
 - Tillfällig ramökning 2024 för EU-val: 1,0 mnkr
- Kommunstyrelsen
 - Tillfällig ramminskning 2023-2026 effektivisering kommunledningsförvaltningen: -4 mnkr
 - Tillfällig ramförstärkning 2022-2024 för ny översiktsplan: 1,0 mnkr

Utöver dessa tillfälliga ramjusteringar har beslut även fattats om att ge vissa nämnder tillfälliga medel från integrationsfonden, se sida 11-12. Även dessa tas bort det år som de enligt beslutet löper ut.

När beredningen av den övergripande planen med budget inleds i slutet av september kommer kommunen veta mer om förutsättningarna inför kommande år. Majoriteten avvaktar därför med eventuella ytterligare budgetjusteringar till i höst.

Preliminär övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2027

Uppdaterad med ny skatteunderlagsprognos 2024-04-26 (SKR cirkulär 24:27).

<i>Belopp i tkr</i>	Budget	Budget	Plan	Plan
Nämnd/benämning	2024	2025	2026	2027
Övergripande politisk ledning	-6 905	-6 629	-7 229	-6 629
Bildningsnämnden	-922 000	-909 623	-898 311	-887 790
Kommunstyrelsen	-261 101	-270 055	-272 355	-278 455
<i>varav kommuncentrala</i>	-30 188	-30 451	-30 451	-30 451
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-102 451	-105 406	-105 406	-109 406
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-125 462	-131 198	-133 498	-135 598
<i>varav kommunstyrelsens medel till förfogande</i>	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Kulturnämnden	-47 245	-47 285	-47 285	-47 285
Bygg- och miljönämnden	-404	-413	-413	-413
Service- och teknikenämnden	-245 236	-243 314	-241 576	-239 917
Socialnämnden	-210 489	-211 350	-211 350	-211 350
Viadidaktnämnden	-61 891	-49 135	-49 135	-49 135
Vård- och omsorgsnämnden	-903 300	-917 849	-932 622	-945 746
Överförmyndarnämnden	-6 606	-6 636	-6 636	-6 636
Räddningstjänsten VSR	-36 056	-37 564	-37 564	-37 564
Besparingsuppdrag, ofördelat	2 500	0	0	0
Kompensation för ökade löner	0	0	-61 721	-123 904
Drifteffekt av föreslagna investeringar	0	-483	-1 062	-1 211
Ökade kapitalkostnader nämnder	0	-5 813	-19 648	3 684
Summa nämnder	-2 698 734	-2 706 149	-2 786 907	-2 832 352
Ökade kostnader lokaler	-1 970	-45 294	-69 476	-89 943
Hysesleasing	-9 300	-14 600	-15 200	-15 600
Löneuppräknig	0	-61 721	-62 183	-60 412
Drifteffekt av föreslagna exploateringar	4 500	4 500	4 500	4 500
PO-påslag och semesterlöneskuld	185 656	219 108	226 272	233 658
Pensioner	-263 684	-174 193	-153 936	-168 229
Intäkter Viadidakt-Vingåker	13 128	0	0	0
Kapitalkostnadsintäkter	121 442	127 254	141 090	117 758
Avskrivningar	-92 065	-95 948	-107 506	-98 501
Skatteintäkter	1 767 364	1 851 335	1 927 747	2 005 087
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	830 838	836 474	851 241	864 731
Kommunal fastighetsavgift	79 101	89 444	89 444	89 444
Finansiering, utdelningar m.m.	27 480	23 273	23 273	23 273
Riktade statsbidrag äldreomsorgssatsning	15 449	15 449	15 449	15 449
Summa finansiering	2 677 940	2 775 082	2 870 714	2 921 215
TOTALT	-20 794	68 933	83 807	88 864
Ianspråktagande av resultatutjämningsreserven RUR	20 794			
TOTALT INKL RUR	0	68 933	83 807	88 864
Årets resultat i % av skatter och generella statsbidrag	-0,8%	2,5%	2,9%	3,0%

Preliminär resultaträkning 2023-2027

Uppdaterad med ny skatteunderlagsprognos 2024-04-26 (SKR cirkulär 24:27).

Belopp i tkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	546 600	674 658	716 994	737 994	722 048
Verksamhetens kostnader	-2 991 081	-3 172 544	-3 192 513	-3 270 471	-3 355 471
Avskrivningar	-142 396	-152 565	-162 748	-177 606	-171 701
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-2 586 877	-2 650 451	-2 638 267	-2 710 083	-2 805 123
Skatteintäkter	1 748 674	1 767 364	1 851 335	1 927 747	2 005 087
Generella statsbidrag och utjämning	894 766	909 939	925 918	940 685	954 175
VERKSAMHETENS RESULTAT	56 563	26 852	138 986	158 349	154 139
Finansiella intäkter	53 050	14 574	10 367	10 367	10 367
Finansiella kostnader	-73 728	-62 220	-80 420	-84 909	-75 642
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	35 886	-20 794	68 933	83 807	88 864
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	35 886	-20 794	68 933	83 807	88 864

Preliminär bedömning av finansiella mål

I tabellen nedan redovisas den förväntade måluppfyllelsen för kommunens och koncernens finansiella mål under planperioden 2025-2027. Bedömningen baseras på planeringsdirektivets driftbudget för kommunen med revidering utifrån skatteunderlagsprognosen 2024-04-26 (se ovan), samt bedömningar som koncernbolagen och VSR lämnat i mars 2024. Eftersom målen redovisas som ett femårsnitt baseras bedömningen även på faktiska utfall från boksluten 2021-2023 för kommunen, KFAB, KVAAB samt VSR och på prognosticerat utfall för 2024 (prognos i mars 2024). Bedömningen av den förväntade måluppfyllelsen anges med färgsymboler:

- Uppnås eller överträffas
- Uppnås inte

Finansiella mål*	Mål	Genomsnitt 2021-2025	Förväntad måluppfyllelse 2025	Genomsnitt 2022-2026	Förväntad måluppfyllelse 2026	Genomsnitt 2023-2027	Förväntad måluppfyllelse 2027
Kommun							
Årets resultat i % av skatter och generella statsbidrag	≥ 2	1,9	■	1,7	■	1,5	■
Självfinansieringsgrad, %	≥ 100	92	■	91	■	103	●
Skuldsättningsgrad, %	0	0	●	0	●	0	●
Koncern							
Årets resultat i % av nettoomsättning	≥ 2	2,1	●	1,7	■	1,5	■
Självfinansieringsgrad, %	≥ 80	61	■	57	■	70	■
Skuldsättningsgrad, %	≤ 80	56	●	57	●	58	●

* Finansiell leasing har exkluderats i kommunens nyckeltal på grund av att det inte utgör verklig skuld till bank eller andra externa parter samt att investeringen inte är en verklig investering för kommunen.

Resultatet ska sett över en femårsperiod i genomsnitt uppgå till minst två procent av summan av skatter och generella statsbidrag för kommunen. I genomsnitt innebär det ett årligt resultat om drygt 55 mnkr. Med utgångspunkt från driftbudgeten i planeringsdirektivet och aktuell prognos för 2024 (februari 2024) bedöms målet inte uppnås för kommunen för något av åren 2025-2027. Detta trots att resultatet för de enskilda åren överstiger 2 procent. Att målet inte nås för femårsperioden beror på det lägre resultatet 2023 och det prognostiserade underskottet 2024.

På koncernnivå ska resultatet sett över en femårsperiod i genomsnitt uppgå till minst två procent av nettoomsättningen. Målet förväntas nås 2025 utifrån driftbudgeten och aktuella prognoser från koncernbolagen (mars 2024). 2026 och 2027 förväntas målen inte heller nås på koncernnivå.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med egna medel, det vill säga med de skatteintäkter som återstår när den löpande verksamheten betalats. Självfinansieringsgraden mäts genom att årets resultat plus årets avskrivningar jämförs med årets investeringar. Kommunens mål är en självfinansieringsgrad på minst 100 procent sett över en femårsperiod. För koncernen är målet 80 procent. Trots goda resultat tidigare år förväntas inte målet i nås någon period, varken på kommun- eller koncernnivå. Detta beror på höga investeringsnivåer både bakåt i tiden och under planperioden.

Skuldsättningsgraden visar hur stor andel av balansomslutningen som finansierats genom lånade medel. Målet för kommunen är 0 procent i skuldsättning medan koncernens mål är mindre än 80 procent sett över en femårsperiod. För både kommunen och koncernen förväntas målet uppnås.

Avsatta medel

Utifrån god ekonomisk hushållning har kommunen reserverat medel för att möta framtida kostnader. Kommunen har två olika sorters avsatta medel; resultatutjämningsreserv (RUR) som kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel och en så kallad integrationsfond. De avsatta medlen i RUR uppgår till 100 mnkr, vilket är maximal avsättning. Inräknat medlen i integrationsfonden uppgick kommunens avsatta medel till cirka 38 mnkr per 31 mars 2024.

För att disponera av RUR krävs att två av följande tre kriterier är uppfyllda: förändring av årets underliggande skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga, balanskravsresultat ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat samt förändring av årets reala skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga. Regeringsbeslut om att avveckla RUR har fattats, men redan avsatta medel till RUR får finnas kvar och kan nyttjas till utgången av 2033.

Beslut om att använda RUR sker i första hand i samband med fastställande av övergripande plan med budget. Kommunens budgeterade resultat för 2024 uppgår till -20,8 mnkr. För att nå ett nollresultat reserverades 20,8 mnkr från RUR i budgeten för 2024. Det är i samband med årsredovisningen som kommunfullmäktige fastställer om uttag från resultatutjämningsreserven ska ske och till vilket belopp.

Integrationsfonden avser avsatta medel som kommunen erhåller för sitt breda integrationsåtagande. Ett åtagande som sträcker sig över flera år varför intäkterna inte förs direkt mot resultatet, utan reserveras för framtida åtaganden. En del av den schablonersättning som årligen tilldelas kommunen från Migrationsverket avsätts till fonden för att kunna användas till specifika projekt. Om medel som reserverats inte nyttjas, återförs de till fonden.

I övergripande plan med budget 2024-2026 reserverades medel från integrationsfonden för satsningar om totalt 19,0 mnkr under 2024:

- Förlängda beslut:
 - Omställningskostnader bildningsnämnden: totalt 13 mnkr under 2023-2024
 - Utbildningstjänster: totalt 1 mnkr under 2023-2024 (0,7 mnkr användes 2023)
 - Medfinansiering yrkesvux: 2,14 mnkr 2023-2024 (inga medel användes 2023)
- Ökad måluppfyllelse och trygghet på högstadiet och gymnasiet: 2 mnkr 2024

- Sommarlovsaktiviteter: 1 mnkr 2024
- Medfinansiering Modda Sörmland: totalt 0,6 mnkr under 2024-2027 (150 tkr per år)

Per den 31 mars hade 0,6 mnkr av dessa medel utbetalats under 2024.

Beaktat redan fattade beslut om att reservera medel från RUR och integrationsfonden fanns det per 31 mars 2024 totalt cirka 98 mnkr kvar av de avsatta medlen att besluta om.

Avsatta medel, mnkr	31 mars 2023
RUR	100,0
<i>varav reserverade i budget 2024</i>	<i>20,8</i>
Integrationsfonden	38,0
<i>varav reserverade för beslutade satsningar</i>	<i>18,4</i>
TOTALT	138,0
Kvar att besluta om	98,8

I samband med höstens beredning av övergripande plan med budget 2025-2027 kommer ställning tas till vilka satsningar under 2025 och framåt som medel från fonden ska reserveras för. Majoriteten avser att fortsätta avsätta medel till medfinansiering yrkesvux, ökad måluppfyllelse och trygghet på högstadiet och gymnasiet samt sommarlovsaktiviteter. Detta kan ske antingen genom ramjusteringar eller medel från integrationsfonden, beroende på kommunens ekonomiska förutsättningar. Även andra satsningar kan bli aktuella.

Underlag från nämnder och bolag

För beredningen av övergripande plan med budget 2025-2027 ges nämnder och bolag i uppdrag att inkomma med följande underlag till kommunstyrelsen:

Översyn av fördelningen av resultatmål

I kommunplan 2023-2026 som fastställdes av kommunfullmäktige i januari 2023 anges övergripande mål och resultatmål för mandatperioden för kommunkoncernen som helhet. I övergripande plan med budget 2024-2026 framgår vilka resultatmål som respektive nämnd ansvarar för.

I sitt underlag för övergripande plan med budget 2025-2027 ges nämnder och bolag möjlighet att föreslå justeringar avseende fördelningen av resultatmålen. Grundprincipen bör dock vara att fördelningen av målen ska ligga fast under hela mandatperioden.

Översyn av indikatorer

Resultatmålen i kommunplanen följs upp årligen i delårsrapporter och årsredovisningar. Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen för resultatmålen används indikatorer, det vill säga olika typer av nyckeltal som visar resultat i kommunens verksamheter som är relevanta i förhållande till de politiskt satta resultatmålen. För varje indikator anges även politiskt beslutade riktvärden. Syftet med riktvärdena är att visa hur stor förändring som krävs för att det ska anses finnas stöd för att säga att resultatmålet är uppnått. Indikatorer med riktvärden för 2024-2026 fastställdes av kommunfullmäktige som en del av kommunens övergripande plan med budget 2024-2026.

I sitt underlag för övergripande plan med budget 2025-2027 ges nämnder och bolag möjlighet att föreslå justeringar både avseende vilka indikatorer som ska användas för att följa upp resultatmålen samt riktvärdena för 2025-2026. Grundprincipen bör vara att indikatorerna ska ligga fast under hela mandatperioden. En årlig översyn bör dock göras med avseende på relevans och mätbarhet.

Volymutveckling

Ett viktigt underlag för kommunens planering och budget är hur volymerna i nämndernas verksamheter förändras över tid. I sitt underlag för övergripande plan med budget 2025-2027 ska nämnderna redovisa uppdaterade prognoser för volymutvecklingen i sina verksamheter. Prognoserna ska utgå från såväl befolkningsutvecklingen som de ekonomiska ramarna. Det ska vara möjligt att i efterhand följa upp utfallet i förhållande till prognoserna.

Investerings- och exploateringsbehov

Nämnderna ska i sitt underlag för övergripande plan med budget lämna förslag på prioriterade investerings- och exploateringsbehov under femårsperioden 2025-2029.

De senaste åren har kommunkoncernen haft höga investeringsvolymerna. Stora planerade investeringar återstår inom kommunkoncernen, bland annat inom vatten-, avlopps- och avfallsverksamheten samt utifrån boendepåren inom äldreomsorgen. Kommunens ekonomiska utmaningar under 2023 och 2024 samt de höga nivåerna för genomförda och planerade investeringar innebär att kommunen och kommunkoncernen har svårt att uppnå de finansiella målen. Därför behöver nämnderna göra en strikt prioritering av sina förslag till investeringar 2025-2029. För att målen ska kunna nås behöver den totala investeringsnivån kraftigt minskas.

Med utgångspunkt ifrån den gällande flerårsplanen (se bilagorna 2-4) ska nämnden i sitt underlag lämna förslag till prioriterade investeringar. Nämnden ska även redovisa hur de föreslagna investeringarna påverkar den egna nämndens eller andra nämnders driftskostnader. Det gäller ökade såväl som minskade driftskostnader (utöver kapitaltjänstkostnader), med hänsyn till delårs-/helårseffekt. För varje föreslagen investering/exploatering ska nämnden även ange till vilket övergripande målområde (utifrån kommunplan 2023-2026) som förslaget kan hänföras, samt kortfattat beskriva syftet och nyttan.

I de fall där beställare och utförare av en investering är olika nämnder, ska investeringarna budgeteras av den beställande nämnden. IT-investeringar ska budgeteras i samråd med digitaliseringsavdelningen.

Förslag till investeringar i fastigheter och lokaler ska samordnas av fastighetschefen i samråd med lokalarbetsgruppen och fastighetsbolagen KFAB och KIAB. Samtliga investeringar (även kategori 2) ska passera nämnden. Nämndernas förslag till investeringar i fastigheter och lokaler och därav följande driftskostnader sammanställs av fastighetschefen som underlag för beredningen av övergripande plan med budget.

Revidering av taxor och avgifter

Nämnderna ska se över om det behöver göras justeringar av avgifter och taxor inom nämndens verksamhetsområde.

Behov av nya upphandlingar

Vid upphandling ska i första hand avrop från Adda och Kammarkollegiet genomföras. I andra hand beställs upphandling av Telge Inköp. För att Telge inköp ska kunna planera och ge kommunen stöd i arbetet med upphandlingar är det viktigt att i god tid planera för nya upphandlingar. Nämnderna ges därför i uppdrag att redovisa planerade nya upphandlingar inom sina verksamhetsområden. Även planerade inköp som beräknas ske genom direktupphandling eller avrop från Addas eller Kammarkollegiets ramavtal ska redovisas. Redovisningen behöver inte fastställas av nämnden men rapporteras tillsammans med övrigt budgetunderlag. Efter att den övergripande planen med budget fastställts ska nämnden senast i december se över och vid behov revidera planeringen av kommande upphandlingar.

Särskilda beredningsuppdrag

Främja en positiv befolkningsutveckling

Uppdrag till kommundirektören att ta fram förslag till strategier och genomföra aktiva insatser som kan bidra till ökad befolkningstillväxt i kommunen, exempelvis genom att tydligare lyfta fram och marknadsföra fördelarna med att bo i Katrineholms kommun. Uppdraget ska återrapporteras senast i september 2024 inför beredningen av övergripande plan med budget 2025-2027.

Ta fram en plan för beredskapsåtgärder

Uppdrag till kommunledningsförvaltningen att ta fram en plan för vilka åtgärder som kommunen behöver vidta för att stärka beredskapen. I uppdraget ingår att göra en tydlig prioritering av vilka åtgärder som behöver genomföras i första hand. Det ingår också att beräkna kostnader för prioriterade åtgärder (både gällande drift och investering), redovisa vilka eventuella statsbidrag som kan erhållas samt ange en plan för när och i vilken ordning åtgärder bör genomföras. Uppdraget ska genomföras i samråd med berörda nämnder och bolag och återrapporteras senast i februari 2025 inför beredningen av planeringsdirektiv 2026-2028.

Förutsättningar inför planperioden 2025–2027

Samhällsekonomiska förutsättningar

Svensk ekonomi bedöms vara i en lågkonjunktur 2023–2025 vars botten nås 2024. Därefter sker en återhämtning av konjunkturen och prognoserna visar ett balanserat konjunkturläge 2027. Sveriges bruttonationalprodukt, BNP, minskade 2023 och under 2024 förväntas BNP stiga men tillväxten blir svag. Det är framförallt hushållens konsumtionsminskning som hämmar tillväxten. Den svagare efterfrågan i ekonomin bidrar till att inflationen förväntas falla tillbaka och stabiliseras runt Riksbankens inflationsmål om 2 procent under 2024. I och med att inflationen stabiliserar sig kan Riksbanken börja sänka styrräntan. Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik ökar hushållens köpkraft, men anpassningen till varaktigt högre prisnivåer och räntor kommer sannolikt att pågå i flera år efter att inflationen normaliserats. Samtidigt finns det alltid en risk att inflationen inte går ner lika snabbt som förväntat på grund av omvärldsfaktorer, som det säkerhetspolitiska läget.

Arbetslösheten är totalt sett högre i Sverige nu än för ett år sen och konkurserna har blivit fler. Efterfrågan på arbetskraft har minskat och ligger nu på samma nivå som innan pandemin. Det är framförallt byggsektorn som påverkats mest negativt. Stockholmsområdet visar på en högre ökning av arbetslösheten än genomsnittet medan arbetslösheten i norra Sverige i stället minskar beroende på stora industrisatsningar, vilket ger stor efterfrågan av arbetskraft. Mälardalen visar på en ökning av arbetslösheten, men den är dock inte lika stor som i Stockholmsområdet. Den svaga BNP-tillväxten gör att arbetsmarknaden försämras under 2024 och förblir svag 2025 innan den förbättras. Nedgången på arbetsmarknaden har dock inte blivit lika stor som vid tidigare lågkonjunkturer eftersom företagen till viss del behåller personal för att kunna möta efterfrågan då konjunkturen vänder. Antalet sysselsätta bedöms minska 2024 vilket påverkar de arbetade timmarna, som ligger till grund för kommunernas skatteunderlag, negativt. Däremot bedöms medelarbetstiden öka och vara en motvikt till nedgången i sysselsättningen.

Demografiska förändringar påverkar efterfrågan och behov. Inom förskolan och grundskolan minskar antalet elever och inom äldreomsorgen ökar behoven. Samtidigt minskar andelen i arbetsför ålder. Det innebär både ökad kommunal försörjningsbörda och mer konkurrens om tillgänglig arbetskraft. Under de kommande åren kommer arbetskraften inte att räcka till för att täcka kommunernas ökade personalbehov, särskilt inom äldreomsorgen. Kompetensförsörjningen, det vill säga att behålla och rekrytera rätt kompetens, är en av de främsta utmaningarna som kommunerna står inför.

Kommunernas ekonomi fortsätter vara ansträngd under de kommande åren till följd av höga prisökningar i verksamheterna och ytterligare ökade pensionskostnader 2024. Kostnadsökningarna kommer inte att täckas av ökningen av skatteintäkterna, vilket kommer att fortsätta att innebära en real minskning av skatteunderlaget. Flera kommuner har inför 2024 budgeterat med att använda resultatutjämningsreserven (RUR) för att täcka kostnaderna. Negativa resultat gör att likviditeten påverkas negativt. Fortsatt återhållsamhet och effektiviseringar krävs i många kommuner. De lägre resultatnivåerna kommer samtidigt att påverka behoven av upplåning, då möjligheten till självfinansiering drastiskt försämras.

Pensionskostnaderna och räntorna kommer att minska i takt med inflationen och en konjunkturuppgång väntas 2025. Detta kommer att ge förbättrade ekonomiska förutsättningar för kommunerna, både genom lägre kostnader och förbättrat skatteunderlag då reallönerna ökar. Den lägre inflationsnivån och Sveriges låga offentliga skuld (Maastrichtskulden) gör att regeringen kan bedriva en mer expansiv finanspolitik än tidigare. Vårändringsbudgeten, som presenterades i april 2024, innehöll inte någon satsning som påverkade kommunernas ekonomi nämnvärt 2025 utan avsåg främst tillskott för

2024. Det antydde dock att satsningar kan komma i höständringsbudgeten gällande infrastruktur och lättnader för hushållen, vilket indirekt påverkar kommunernas skatteunderlag.

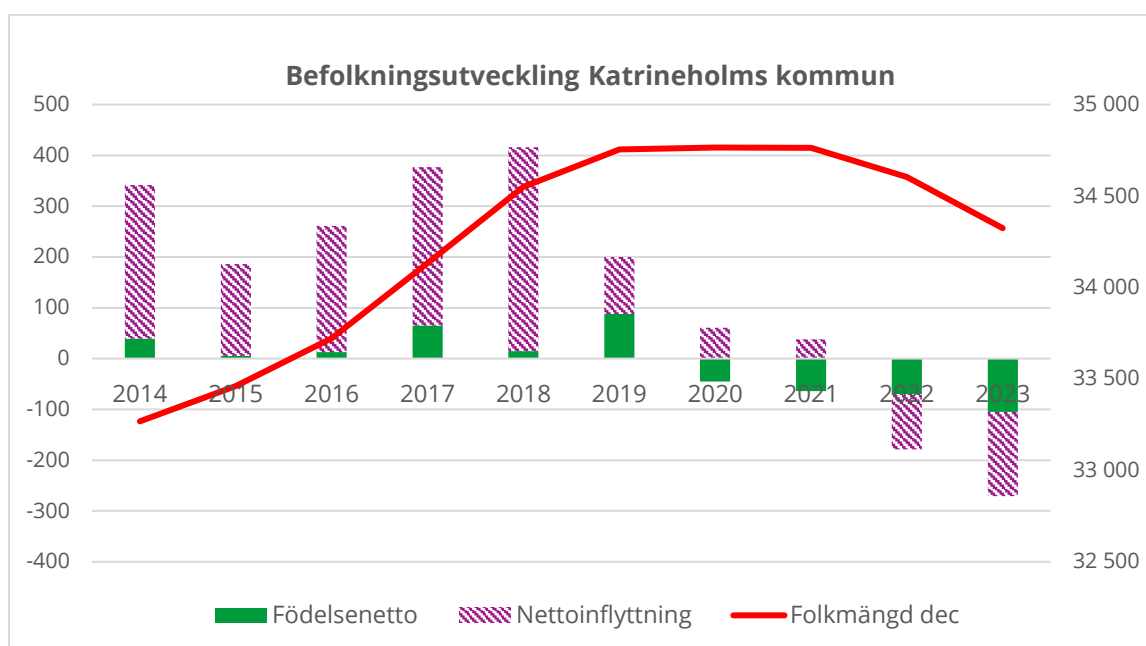
Befolkningsutveckling

Prognoser för befolkningsutvecklingen är viktiga för att kunna bedöma hur såväl kommunens skatteintäkter som invånarnas behov av kommunens olika verksamheter kommer utvecklas under kommande år. De antaganden som görs om kommunens framtida invånarantal, totalt och i olika åldersgrupper, har stor betydelse för beräkningarna av såväl intäkter som kostnader i kommunens budget. Kommunsektorns demografiska utmaningar beror, något förenklat, på att antalet personer i behov av välfärdstjänster förväntas öka snabbare än antalet invånare i arbetsför ålder under kommande decennier. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Främst handlar utmaningen om att antalet äldre ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen, vilket är en utmaning både finansiellt och gällande kompetensförsörjningen. Större förändringar av volymer, till exempel på grund av förändrat antal invånare som är i behov av kommunal service, ställer också krav på omställning. Det gäller både om volymerna ökar eller minskar.

Sammantaget är det fortsatt svårt att göra prognoser för befolkningsutvecklingen i kommunen. Födelseatalen i Sverige och Katrineholms kommun är historiskt låga, delvis på grund av demografin, men även till följd av den osäkra tidsandan och kan därför svänga framöver. In- och utflyttningen till/från kommunen har också stor betydelse och påverkas av många faktorer, bland annat bostadsbyggande, näringsliv, arbetsmarknad, kommunikationer samt in- och utvandring.

Under 2023 minskade folkmängden i 193 av landets 290 kommuner och Sverige som helhet hade den lägsta folkökningen både i absoluta och relativa tal sedan millennieskiftet. Detta berodde dels på minskat barnafödande, dels på färre invandringar och fler utvandringar. Barnafödandet har haft en nedåtgående trend sedan 2010 och enligt SCB var den summerade fruktsamheten 2023 den lägsta sedan måttet började mätas, 1749. Invandringen till Sverige minskade med 8 procent jämfört med föregående år medan utvandringen ökade med 45 procent. Ökningen förklaras delvis av avregistreringar från folkbokföringen som Skatteverket gjort till följd av utökade kontroller.

I Katrineholms kommun minskade antalet invånare för tredje året i rad. Vid slutet av 2023 var 34 324 personer folkbokförda i Katrineholms kommun, vilket är en minskning med 280 personer jämfört med året innan. Även i Katrineholm beror förändringen både på ett minskat födelsenetto och minskad nettoinflyttning, det vill säga att färre fötts än dött och färre flyttat hit än härifrån.

Nettoinflyttningen till Katrineholms kommun kan delas upp utifrån varifrån och vart personer flyttar. I förhållande till resten av länet har kommunen en stabilt positiv nettoinflyttning, det vill säga det är fler som flyttar hit från andra kommuner i länet än som flyttar härifrån till någon annan kommun i Sörmland. I förhållande till övriga län har kommunen ett negativt flyttnetto, ett mönster som varit särskilt tydligt de två senaste åren. Det innebär att det har varit fler som flyttat härifrån till ett annat län än som flyttat hit från ett annat län. De senaste åren har också invandringen från andra länder minskat till Katrineholms kommun samtidigt som utvandringen har ökat.

SCB publicerar årligen en framskrivning av befolkningen i Sverige som helhet. Vissa år publiceras även en framskrivning per region och kommun. Framskrivningarna bygger på antaganden om födelsetal, dödlighet, invandring och utvandring. I framskrivningarna tas inte någon hänsyn till exempelvis kommunernas planerade bostadsbyggande, etableringar av företag eller andra framtida mål och förutsättningar. SCB kommer publicera en uppdaterad framskrivning för riket den 25 april och en framskrivning för Katrineholms kommun den 11 juni 2024.

Bedömning i övergripande plan med budget 2024-2026

I övergripande plan med budget 2024-2026 beräknades skatteintäkterna utifrån en bedömning att kommunens invånarantal skulle uppgå till 34 400 invånare per 1 november 2023, 34 500 invånare per 1 november 2024 och 34 600 invånare per 1 november 2025.

Faktiskt invånarantal

Befolkningsstatistiken för 2023 visade att Katrineholms kommun hade 34 334 invånare per 1 november 2023, vilket var 246 personer färre än vid samma datum 2022. Per 31 december 2023 uppgick invånarantalet till 34 324 personer. Befolkningsutfallet för 2023 visade sig därmed vara lägre både jämfört med SCB:s framskrivning och antagandena i övergripande plan med budget 2024-2026.

I slutet av februari 2024 hade kommunen 34 298 invånare enligt SCB:s månadsstatistik.

Bedömning i planeringsdirektivet

I planeringsdirektivet baseras beräkningen av skatteintäkter och utjämning på ett antagande om att kommunens invånarantal kommer uppgå till 34 300 invånare per 1 november 2024, 34 400 invånare per 1 november 2025 och 34 500 invånare per 1 november 2026. Befolkningsantagandet görs utifrån bedömningar om fortsatt bostadsbyggande men också förväntade positiva effekter av näringslivs-satsningar samt strategier och aktiva insatser för att främja befolkningstillväxten.

Ekonomisk ställning och finansiella förutsättningar

Liksom majoriteten av Sveriges kommuner står Katrineholm inför betydande ekonomiska utmaningar de närmsta åren. Kommunen har budgeterat ett underskott 2024 som avses täckas med resultat-utjämningsreserven (RUR). Dessutom visar kommunens prognos från februari på ett ännu större underskott till följd av nämndernas prognoser. Den höga inflationen har gett högre kostnadsnivåer på varor och tjänster. Avtalsrörelsen riskerar också att ge högre lönekostnadsökningar än budgeterat. I budgeten ligger även diverse besparingar och volymanpassningar som måste realiseras för att inte underskottet ska öka ytterligare.

Samtidigt har tidigare års tillväxt och höga resultat gjort att kommunen i grunden har en stark ekonomi. Det egna kapitalet har ökat, pensionskulder har säkrats upp genom försäkringslösningar och medel har reserverats i RUR för att kunna hantera ekonomin under år med sämre förutsättningar. Pensionskostnaderna förväntas sjunka 2025, vilket förbättrar de ekonomiska förutsättningarna. Det nya pensionsavtalet innebär dock att kostnaderna ligger på en betydligt högre nivå än tidigare.

Utvecklingen med en minskande befolkning är problematisk. Minskat invånarantal ger mindre ersättning från det kommunala utjämningsystemet, vilket gör att kostnaderna för verksamheten måste minska i motsvarande grad. Den demografiska utvecklingen med färre barn och fler äldre påverkar planeringen av verksamhet och lokaler, på både kort och lång sikt. Det sjunkande födelsetalet har påverkat förskoleverksamheten och måltidsverksamheten. Utmaningarna kommer att vara fortsatt stora 2024. 2026 kommer de minskade barngrupperna nå grundskolan, något som måste förberedas i

tid. Omställningen för möta förändringen, verksamhetsmässigt som resursmässigt, måste fortgå. Äldreomsorgens volymförändringar tyder på en fortsatt volymökning inom hemtjänsten under kommande år och inom särskilt boende för äldre på något längre sikt.

För att vända den negativa befolkningsutvecklingen bör fokus ligga på de faktorer som kan påverka nettoinflyttningen i positiv riktning, såsom arbete med förbättrade skolresultat, trygghet, attraktiva hållbara livsmiljöer och förbättrade förutsättningar för företagande och sysselsättning. Kommunen behöver också öka marknadsföringen och på olika sätt lyfta fram fördelarna med att bo, leva och verka i Katrineholms kommun.

Trots att arbetslösheten väntas stiga de närmaste åren kommer konkurrensen om arbetskraft öka på längre sikt utifrån demografin. Efterfrågan på arbetskraft är redan nu stor inom vissa yrkesområden då det finns en matchningsproblematik på arbetsmarknaden. Flera åtgärder görs för att minska kompetensbristen i kommunen. Arbetet med att attrahera och behålla medarbetare måste fortsätta för att säkra tillgången på personal och för att nå målet om ett hållbart arbetsliv. Nya arbetssätt och tekniska lösningar är några viktiga pusselbitar.

De senaste åren har kommunkoncernen haft höga investeringsvolymerna vilket har medfört högre driftkostnader för kommunen i form av avskrivningar och hyror. Stora planerade investeringar återstår, vilket kommer öka skuldsättningen ytterligare. De höga nivåerna för genomförda och planerade investeringar påverkar, i kombination med kommunens ekonomiska utmaningar under både 2023 och 2024, förutsättningarna för kommunen och kommunkoncernen att nå sina finansiella mål.

Koncernen och kommunen har stora ekonomiska utmaningar men det finns också goda förutsättningar för en stark ekonomi framåt. Det förutsätter att kostnadsutvecklingen dämpas, att verksamheternas kostnader anpassas efter volymförändringar och tilldelade ramar samt att investeringstakten minskar. Med en god ekonomi ökar handlingsberedskapen för oförutsedda kostnader och möjligheterna att möta förändrade och ökade behov i verksamheterna.

Osäkerhetsfaktorer

Skattekraften baseras på arbetade timmar. I vilken utsträckning lågkonjunkturen kommer att påverka arbetade timmar är fortfarande osäkert.

Den höga inflationen under 2022 och 2023 har generellt inneburit högre kostnadsnivåer och räntenivåer. Inflationsutvecklingen har dämpats under vintern 2023/2024 och räntenivåerna förväntas sänkas under 2024. Samtidigt finns en fortsatt osäkerhet kring både ränte- och inflationsutvecklingen.

Pensionskostnadernas utveckling är starkt kopplad till inflation och förväntad inflation under kommande år. KPA:s prognos för 2025 bygger på ett antagande om en inflation på 3,1 procent i juni 2024.

I tabellen nedan visas hur olika intäkts- och kostnadsposter skulle påverka kommunens resultat 2024 om de förändras. Bland annat framgår att en befolkningsförändring med 100 personer medför att nivån på skatter och bidrag ändras med 7,2 mnkr.

Effekt på kommunens intäkter	Förändring	Effekt +/-
Befolkningsförändring, effekt på skatter och bidrag	100 pers	7,2 mnkr
Skatteförändring	1 kr	83,6 mnkr
Förändring av generella statsbidrag i riket	500 mnkr	1,6 mnkr
Taxor och avgifter, hyror och arrenden	1%	1,7 mnkr
Effekt på kommunens kostnader	Förändring	Effekt +/-
Personalkostnader, exkl pensionskostnader	1%	17,7 mnkr
Lokalkostnader	1%	3,5 mnkr
Inköp av varor och tjänster (t.ex. pga. inflation)	1%	10 mnkr
Förändring kostnader för försörjningsstöd	100 hushåll	11,1 mnkr

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomi- och upphandlingsavdelningens förteckning över genomförda ramjusteringar under beredningsprocessen

Utgångspunkten är den beslutade ramen enligt övergripande plan med budget 2024-2026 (KF 2023-11-20 § 206).

Övergripande politisk ledning 2024	-6 905
<i>Tekniska justeringar</i>	
Bortjustering EU-val	1 000
Förtjänsttecken, vartannat år	-700
Politikerarvoden uppräknig 2025	-24
Aktuell ram 2025	-6 629
<i>varav kommunfullmäktige</i>	-5 381
<i>varav revisionen</i>	-1 146
<i>varav valnämnden</i>	-102
Bildningsnämnden 2024	-922 000
<i>Tekniska justeringar</i>	
Resursfördelning	14 400
Resursfördelning STN	-1 722
Tomställda lokaler 2024	810
Hyror, fördelning besparing, 2024	5 200
Hyror, index 2024	-432
Skrivare, justering 2024	320
Fördelning ej fördelad besparing 2024	1 189
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-7 344
Politikerarvoden uppräknig 2025	-44
Aktuell ram 2025	-909 623
Kommunstyrelsen 2024	-261 101
<i>Tekniska justeringar</i>	
Bortjustering tillfällig ramförstärkning, ny översiktsplan, 2022-2024	1 000
Justering kollektivtrafik	-1 400
Justering skolskjutsar	-4 525
Tomställda lokaler 2024	-810
Hyror, fördelning besparing, 2024	322
Fördelning ej fördelad besparing 2024	146
Budgetflytt hyra Igelkotten	143
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-988
Politikerarvoden uppräknig 2025	-192
Ramförstärkning för ökade licenskostnader och nytt IT-avtal	-2 650
<i>Justeringar under den politiska beredningen</i>	
Aktuell ram 2025	-270 055
<i>varav kommuncentrala</i>	-30 451
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-105 406
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-131 198
<i>varav kommunstyrelsens medel till förfogande</i>	-3 000
<i>Tillfällig förstärkning medfinansiering Modda Sörmland, 150 tkr per år 2024-2027, från integrationsfonden</i>	-150
Totala medel 2025	-270 205

Kulturnämnden 2024	-47 245
<i>Tekniska justeringar</i>	
Hyror, fördelning besparing, 2024	142
Fördelning ej fördelad besparing 2024	44
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-208
Politikerarvoden uppräknig 2025	-18
Aktuell ram 2025	-47 285
Bygg- och miljönämnden 2024	-404
<i>Tekniska justeringar</i>	
Politikerarvoden uppräknig 2025	-9
Aktuell ram 2025	-413
Service- och tekniknämnden 2024	-245 236
<i>Tekniska justeringar</i>	
Resursfördelning STN	1 722
Hyror, fördelning besparing, 2024	1 251
Fördelning ej fördelad besparing 2024	82
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-1 094
Politikerarvoden uppräknig 2025	-39
Aktuell ram 2025	-243 314
Socialnämnden 2024	-210 489
Hyror, fördelning besparing, 2024	17
Fördelning ej fördelad besparing 2024	-100
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-744
Politikerarvoden uppräknig 2025	-34
Aktuell ram 2025	-211 350
Viadidaktnämnden 2024	-61 891
<i>Tekniska justeringar</i>	
Borttag verksamhet Vingåker	13 128
Hyror, fördelning besparing, 2024	149
Hyror, index 2024	0
Skrivare, justering 2024	-13
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-493
Politikerarvoden uppräknig 2025	-15
Aktuell ram 2025	-49 135
Vård- och omsorgsnämnden 2024	-903 300
<i>Tekniska justeringar</i>	
Resursfördelningsmodell	-13 028
Hyror, fördelning besparing, 2024	3 368
Fördelning ej fördelad besparing 2024	832
Budgetflytt hyra Igelkotten	-143
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-5 534
Politikerarvoden uppräknig 2025	-44
Aktuell ram 2025	-917 849
Överförmyndarnämnden 2024	-6 606
<i>Tekniska justeringar</i>	
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	-17
Politikerarvoden uppräknig 2025	-13
Aktuell ram 2025	-6 636

Räddningstjänsten VSR 2024	-36 056
<i>Justeringar under den politiska beredningen</i>	
Justering medlemsbidrag utifrån medlemssamråd 2404	-1 508
Aktuell ram 2025	-37 564
Drifteffekt av föreslagna investeringar	-483
Ökade kapitalkostnader nämnder	-5 813
FINANSIERING	
Ökade kostnader för lokaler	-1 970
Bortjustering tillfällig hyresjustering 2024	-5 000
Hyror, fördelning besparing, 2024	-10 449
Justering hyror 2024	432
Ökade kostnader lokaler 2025	-28 307
Aktuellt budgeterat belopp 2025	-45 294
Hysesleasing	-9 300
Justering	-5 300
Aktuellt budgeterat belopp 2025	-14 600
Löneuppräknings	0
Löneuppräknings 2024	-61 721
Aktuellt budgeterat belopp 2025	-61 721
Drifteffekt av föreslagna exploateringar	4 500
Aktuellt budgeterat belopp 2025	4 500
Personalomkostnadspålägg och semesterlöneskuld	185 656
PO, justering från 45,75% till 47,2%, tilläggsbudget 2024	16 422
Förändring PO och semesterlöneskuld	17 030
Aktuellt budgeterat belopp 2025	219 108
Pensioner	-263 684
Effekt av uppdaterad prognos per 2024-04-30	89 491
Aktuellt budgeterat belopp 2025	-174 193
Intäkter Viadidakt Vingåker	13 128
Borttag verksamhet Vingåker	-13 128
Aktuellt budgeterat belopp 2025	0
Kapitalkostnadsintäkter	121 442
Uppdatering av underlaget	5 813
Aktuellt budgeterat belopp 2025	127 254
Avskrivningar	-92 065
För att beräkna avskrivningar måste hänsyn tas till flera faktorer såsom:	
Tidigare års investeringar	
2024 års investeringar som ännu inte är genomförda/aktiverade	
Investeringar som skett under tidigare år som kommer att vara avskrivna under 2025-2027	
Planerade investeringar under 2025-2027	
Tekniska justeringar	
Justering enligt underlag	-3 883
Aktuellt budgeterat belopp 2025	-95 948

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning, generella statsbidrag samt kommunal fastighetsavgift	2 677 303
Effekt av uppdaterad skatteprognos, baserad på SKR:s prognos i feb 2024 och 34 300 invånare	92 103
Bortjustering medel till befolkningsmässigt mindre och särskilt utsatta kommuner	-6 900
Aktuellt budgeterat belopp 2025	2 762 506
Finansiering, utdelningar mm	27 480
Denna post består av följande poster; ränteintäkter och räntekostnader, momsersättning för särskilda boenden, avkastningskrav KFAB, kostnader för aktivering av bidraget till Citybanan	
Tekniska justeringar	
Justering borgensavgift	-4 207
Aktuellt budgeterat belopp 2025	23 273
Statsbidrag för äldreomsorgssatsning	15 449
Aktuellt budgeterat belopp 2025	15 449
TOTALT	54 186

Bilaga 2: Plan för investeringar 2025-2028

Enligt övergripande plan med budget 2024-2026 (KF 2023-11-20 § 206).

Belopp i tkr		Investeringsutgift				Driftkonsekvenser			
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
KS/KLF	Årlig nätverksinvestering	2 000	2 000	2 000	2 000	100	100	25	
KS/KLF	Digitalisering	1 000	1 000	1 000	1 000	100	100	-100	
KS/KLF	Kommunikation	800	800	800					
KS/KLF	Driftkonsekvenser beslut tidigare år								
	<i>Summa kommunledningsförvaltningen</i>	<i>3 800</i>	<i>3 800</i>	<i>3 800</i>	<i>3 000</i>	<i>200</i>	<i>200</i>	<i>-75</i>	<i>0</i>
KS/SBF	Attraktiva parker	2 000	2 000	2 000	2 000	50	50	50	50
KS/SBF	Katrineholms Logistikcentrum (KLC)	2 000	500	500	500				
KS/SBF	Åtgärder enligt parkeringsstrategi	250	250	250	500	5	5	5	5
KS/SBF	Tillgänglighetsåtgärder	250	250	250	250				
KS/SBF	Belysning	1 000	1 000	1 000	1 000	10	10	10	10
KS/SBF	Gatuförbättringar	500	500	500	500				
KS/SBF	Nya Stråket	200	7 000				80		
KS/SBF	Trafiksäkerhetsåtgärder	500	500	500	500	10	10	10	10
KS/SBF	Åtgärder enligt dagvattenstrategin	500	500	500	1 000	5	5	5	10
KS/SBF	Kollektivtrafikåtgärder	500	500	500	500	5	5	5	5
KS/SBF	Åtgärder enligt GC-plan	2 000	3 000	3 000	3 000	10	15	15	15
KS/SBF	Åtgärder enligt grönplan		500	500	500		10	10	10
KS/SBF	Attraktiva gångstråk		500	500	500		10	10	10
KS/SBF	Utveckling av Djulöområdet	500	500	500	500	5	5	5	5
KS/SBF	Duvestrand park och bad			1 000					
KS/SBF	GC-bana Trolldalen			3 000				15	
KS/SBF	Backavallen exploatering, åtgärder Vasavägen		3 000				10		
KS/SBF	Bäverstigen exploatering, åtgärder allmän platsmark		500				10		
KS/SBF	Duvestrand exploatering, åtgärder Claestorpsvägen		4 000				70		
KS/SBF	Krämbolsleden förbättring av vandringsled								
	<i>Summa samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>10 200</i>	<i>25 000</i>	<i>14 500</i>	<i>11 250</i>	<i>100</i>	<i>295</i>	<i>140</i>	<i>130</i>
KS/FAST	Liljan 4, skyddsrum åtgärda brister efter besiktning								
KS/FAST	Djulö 2:3, arbetarbostäder renovering								
KS/FAST	Djulö 2:3, ladugård/loge ombyggnation	220							
KS/FAST	Djulö 2:3, takarbeten	200	200	200					

Belopp i tkr		Investeringsutgift				Driftkonsekvenser			
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
KS/FAST	Hillersta 1:78, målning utvändigt			80					
KS/FAST	Trolldalen 1:1, rusta WC-huset, mm	300							
KS/FAST	Sandbäcken 3:1, tillbyggnad av gatebyggnad KLC	1 000							
KS/FAST	Linnean 1, brandlarm samt ny belysning								
KS/FAST	Humlen 15, myndighetskrav								
KS/FAST	Nävertorp 5:1, renovering								
	<i>Summa kommunägda fastigheter</i>	1 720	200	280	0	0	0	0	0
Investeringsram kommunstyrelsen		15 720	29 000	18 580	14 250	300	495	65	130
BIN	1-1 grundskola	14 856	7 456	5 901	7 396				
BIN	Möbler och inventarier grundskolan	1 000	2 000	2 000	2 000				
BIN	Möbler och inventarier gymnasieskolan	1 000	2 000	2 000	2 000				
BIN	Ombyggnation Lindengymnasiet	2 000							
BIN	Tillgänglighetsanpassning och ombyggnation Forssjö	1 000							
BIN	Upprustning förskolan	1 000	1 000	1 000	1 000				
Investeringsram bildningsnämnden		20 856	12 456	10 901	12 396	0	0	0	0
KULN	Arbetsmiljöåtgärder								
KULN	Konst	300	300	300	300				
KULN	Inventarier KULF								
KULN	Ett moderniserat kulturhus								
KULN	Offentlig konst	700	700	700	700				
KULN	Skyltar	100	100	100	100				
KULN	Belysning av offentlig konst	100	100	100	100				
KULN	Utlåningsautomater	300	300						
KULN	Ljusarrangemang	500							
Investeringsram kulturnämnden		2 000	1 500	1 200	1 200	0	0	0	0
STN	Arbetsmiljöåtgärder	1 000	1 000	1 000	1 000				
STN	El och belysning	6 150	5 350	5 150	5 000	-126			
STN	Oförutsedda investeringar	2 000	2 000	2 000	2 000				
STN	Väginvesteringar	16 400	11 600	11 300	9 400				
STN	Plats för jordbearbetning	1 500	1 500	500					
STN	Fordon och maskiner	16 330	17 400	8 900	3 400				
STN	Bevattning, Maistro och Talltullen	450							
STN	Plattsättning St Djulö	100							

Belopp i tkr		Investeringsutgift				Driftkonsekvenser			
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
STN	Friluftsbad	200	100	100	100				
STN	Lekplatser och parkutrustning	800	800	800	800				
STN	Motionsspår	400	1 200	200	200				
STN	Busskurer	100	100	100	100				
STN	Anslagstavlor	100	100	100	100				
STN	Sportutrustning gemensam	900	900	900	900				
STN	Simhall	80	150	150					
STN	Utveckling av Duveholmshallen	2 900							
STN	Duveholmshallen	210	175	150					
STN	Anläggningar/Fastigheter	26 840	51 500	3 900	1 400	-100			
STN	Växthuset	115							
STN	Storköksutrustning	1 500	1 500	1 500	1 500				
STN	Måltidsmiljö	300	300	300	300				
STN	Städutrustning förskolor	100	100	100	100				
STN	Städmaskiner till städentreprenaden	300	300	300	300				
STN	Tallåsaulan	3 600							
Investeringsram service- och tekniknämnden		82 375	96 075	37 450	26 600	-226	0	0	0
SOCN	Digitalisering	360							
SOCN	Verksamhetssystem		1 000	1 000					
SOCN	Inventarier	100	100	100	100				
SOCN	Arbetsmiljöinvesteringar	300	300	300	300				
SOCN	Larm								
Investeringsram socialnämnden		760	1 400	1 400	400	0	0	0	0
VIAN	Bärbara datorer	558				84			
Investeringsram viadidaknämnden		558	0	0	0	84	0	0	0
VON	Inventarier Säbo, Norrgläntan	1 000							
VON	Inventarier Säbo, Furuliden								
VON	Inventarier Säbo, Vallgården		3 749						
VON	Inventarier Säbo, Almgården		3 206						
VON	Inventarier Säbo, Igelkotten		4 070						
VON	Inventarier Säbo, Yngaregården			1 992					
VON	Inventarier i brukarmiljö	1 300	1 300	1 300	1 300				
VON	Möbler	500	500	500	500				

<i>Belopp i tkr</i>		Investeringsutgift				Driftkonsekvenser			
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
	Investeringsram vård- och omsorgsnämnden	2 800	12 825	3 792	1 800	0	0	0	0
	Summa investeringar exkl finansiell leasing och exploateringsverksamhet	125 069	153 256	73 323	56 646	158	495	65	130
FIN	Hysesleasing	154 500	42 600	42 600	40 000				
STN	Billeasing	6 700	11 100	11 100	6 700				
	Investeringsram finansiell leasing	161 200	53 700	53 700	46 700	0	0	0	0
	Investeringar inom exploateringsverksamheten	40 300	60 000	30 500	13 000	325	0	0	0
	Summa investeringar inkl finansiell leasing och exploateringsverksamhet	326 569	266 956	157 523	116 346	483	495	65	130

Bilaga 3: Plan för exploateringar 2025-2028

Enligt övergripande plan med budget 2024-2026 (KF 2023-11-20 § 206).

Belopp i tkr Benämning	Investeringsutgift			
	2025	2026	2027	2028
Luvsjön 4	11 000	11 000		
Kerstinboda				
Strängstorp bostäder	5 000	6 000		
Lövåsen-Finntorp				
Norra Stadsdelen		500	3 000	
Norra Stadsdelen Väst	300	3 000		
Lövåsen Uppsala				
Duvestrand				
Duvestrand externt OBOS				
Svartbäcksvägen		300	3 000	
Vasavägen/Backavallen				
Åsporten	500	3 000		
Djulö 2:41 Djulöområdet		5 000		
Trolldalen Etapp 2				
Trollestrand		1 000	10 000	10 000
Ragnars Gärde, Björnsundet	20 000	20 000	5 000	
Oförutsedda exploateringar	3 000	3 000	3 000	3 000
Markreserv inköp				
Projekt Triangeln	500	2 000	5 000	
Projekt Östra skolan				
Projekt Abborren PFAS				
Sjöholm 2:2 åtgärder ladugård				
Blåklinten 3 åtgärder efter brand				
Heden 1 rivning				
Koloniområde Gersnäs		1 000	500	
Lokstallsområdet		2 000		
Mogetorps koloniområde		200		
Västra skolan		2 000		
Tallen			1 000	
Driftkonsekvenser beslut tidigare år				
Summa	40 300	60 000	30 500	13 000

Bilaga 4: Plan för externa fastighetsinvesteringar 2025-2028

Enligt övergripande plan med budget 2024-2026 (KF 2023-11-20 § 206).

Belopp i tkr									
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
KFAB	Fettavskiljare	500	500	500	500	35	35	35	35
KFAB	Larm verksamhetslokaler	2 000	2 000	2 000		170	170	170	
KFAB	Myndighetskrav OVK samt brandskydd	1 500	1 500	1 500		115	115	115	
KFAB	Miljö- och energibesparande åtgärder	1 000	1 000	1 000		70	70	70	
KFAB	Kameraövervakning skolor och förskolor	1 000	1 000	1 000		75	75	75	
KFAB	Reservkraft äldreboenden	2 600	2 600	2 600		182	182	182	
KFAB	Oförutsedda mindre investeringsbehov (verksamhetsanpassningar/myndighetskrav)	500	500	500		115	115	115	
KFAB	Fastighetsbevarande åtgärder i div 200	15 600	9 900	8 400	6 300	2 028	1 287	1 092	819
KS/SBF	Familjecentral Västra skolan								
BIN	Fastighetsinvesteringar förskolor och skolor	2 000	2 000	2 000		260	260	260	
BIN	Utemiljö förskolor och skolor	2 000	2 000	2 000		270	270	270	
BIN	Akustik förskolor och skolor	500	500	500		65	65	65	
BIN	Ventilation förskolor/skolor	1 500	1 500	1 500		115	115	115	
BIN	Ombyggnad av entréer på förskolor/skolor	800	800			51	51		
BIN	Forssjö skola. Om- och utbyggnad	4 500				360			
BIN	Valla skola. Ombyggnad Bonäspaviljongen.	1 500				195			
BIN	Strångsjö, anpassning förskola								
BIN	Lindengymnasiet	18 000				1 440			
KULN	Utveckling av lokstallsområdet (multiarena)	1 000				97			
STN	Utbyte fönster Duveholmshallen	300				21			
STN	Inomhusklimat i arbets- och konferensrum Duveholmshallen	1 000				97			
STN	Golv Valla idrottshall (lilla gymnastiksalen)	1 000				97			
STN	Nytt förråd till simhallen	1 500				120			
STN	Golv gamla Järvenhallen								
STN	Underhållsplan kök Nyhem	1 000				97			
STN	Underhållsplan kök Julita	500				48			
STN	Underhållsplan kök Sandbäcken								
STN	Tak över lastkaj Stensätter	400				32			
STN	Igelkottens kök utbyggnad av lastkaj	500				40			
STN	Tak över lastkaj Järvenskolan								

<i>Belopp i tkr</i>									
Nämnd	Benämning	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
STN	Beredningsuppdrag, Kupolen	8 000				640			
VON	Anpassning Vallgården inflytt 2025	43 000				3 010			
VON	Anpassning av äldreboende Norrgläntan	25 000				1 750			
VON	Anpassning Igelkotten planerad inflytt 2025	45 000	40 000	40 000	40 000	3 150	2 800	2 800	2 800
VON	Anpassning Almgården planerad inflytt 2026	500	42 000			35	2 940		
VON	Anpassning Yngaregården planerad inflytt 2027		500	39 000			35	2 730	
VON	Belysning Lövåsgården								
VON	Utemiljö Lövåsgården								
Summa div 200		184 200	108 300	102 500	46 800	14 779	8 585	8 094	3 654
KULN	Modernisering av kulturhuset Ängeln	1 000				230			
Summa div 100		1 000	0	0	0	230	0	0	0
SOCN	Arkiv Västgötagatan	1 500				105			
STN	Elbilsladdning Rådmanen								
Summa KIAB		1 500	0	0	0	105	0	0	0
SUMMA EXTERNA FASTIGHETSINVESTERINGAR		186 700	108 300	102 500	46 800	15 114	8 585	8 094	3 654